

Materiały edukacyjne do lekcji

Zanim pójdziesz do kina

Szkoła podstawowa, klasy 4-8:

Scenariusz zajęć poprzedzających udział uczennic i uczniów w *Lekcji w kinie* ***Zanim pójdziesz do kina***
- pod redakcją Barbary Klimczak (kulturoznawczyni i polonistki).

Joanna Bieńko
polonistka

Magdalena Stokowska
polonistka

Scenariusz do projektu *Lekcja w kinie* Zanim pójdziesz do kina

Poniższy scenariusz przeznaczony jest do realizacji na lekcjach języka polskiego lub godzinie wychowawczej w szkole podstawowej w klasach 4-8.

Oparty jest na wyjątkowym filmie pt. *Cinema Paradiso*¹, który prezentuje przede wszystkim indywidualne postrzeganie kina w kinie, ale dotyczy także przyjaźni, pierwszej miłości, opuszczenia rodzinnego miejsca, wreszcie powrotu do przeszłości i emocji z nim związanych. Lekcja opiera się na wybranych fragmentach filmu, które obrazują, jak istotne miejsce mogło zajmować kino w życiu człowieka w powojennym świecie, który był uboższy w formy spędzania wolnego czasu pojawiające się wraz z rozwojem cywilizacji.

Proponowane zagadnienia można realizować opcjonalnie w zależności od możliwości percepcyjnych dzieci.

Temat: W królestwie X muzy

Cele lekcji²:

Uczennica/uczeń:

- potrafi określić celowość istnienia kina jako ważnego zjawiska potrzebnego w życiu człowieka;
- dokonuje refleksyjnej oceny zjawiska, jakim jest kino;
- kształci swobodę swojej wypowiedzi na temat prezentowanych na lekcji tekstów kultury;
- wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio;
- świadomie i z uwagą odbiera prezentowane teksty kultury;
- rozpoznaje normy zachowania w miejscu publicznym.

¹ Cinema Paradiso – włoski film fabularny z 1988 r., drugi w dorobku reżyserskim Giuseppe Tomatore. Przedstawia historię przyjaźni kinooperatora Alfredo i małego chłopca, którego wprowadza w magiczny świat kina. Muzyka: Ennio Morricone

² Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej *Dz.U. z 2024 r., poz. 996*

Formy pracy:

- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca zbiorowa.

Metody:

- problemowa;
- rozmowa kierowana;
- burza mózgów
- oglądowa.

Wykorzystane środki dydaktyczne:

- film Cinema Paradiso
- fragment serialu z serii Jaś Fasola <https://www.youtube.com/watch?v=YPL4zrwbGh8>
- załączniki: tabela, tekst

Czas trwania: 45 min.

Proponowany przebieg zajęć:

1. Podaj temat lekcji, określ jej cele i zapytaj, czy uczennice, uczniowie wiedzą, dlaczego o kinie mówimy X muza. Wyłumacz, że dziewięć muz w mitologii greckiej to boginie sztuki i nauki³. Współcześnie określa się kino i film jako dziesiątą muzę, ponieważ traktuje się je na równi z teatrem i śpiewem. Wprowadź krótko w tematykę filmu *Cinema Paradiso*, np.: Film *Cinema Paradiso* to historia przyjaźni operatora Alfredo, który wyświetla filmy w małym, włoskim miasteczku oraz Toto, chłopca, który ulega fascynacji kinem. Tytułowe kino Paradiso pełni ważną funkcję w małomiasteczkowej społeczności, która ukazana jest w filmie krótko po zakończeniu II wojny światowej.
2. Zaprezentuj wybrane fragmenty filmu (ok. 10 min.):
I fragment: 43:15 – 48:10
II fragment: 52:30 – 55:55
III fragment: 1:10:24 – 1:12:45
3. Po obejrzeniu pokieruj rozmowę/dyskusję wokół pytań, np.:
 - Po co mieszkańcy miasteczka chodzą do kina?
 - Jak reagują na oglądane filmy, jak się zachowują w kinie?

³ Kalliope – muza poezji epickiej oraz filozofii i retoryki, przedstawiano ją z tabliczką i rylcem; Klio – muza historii, przedstawiano ją ze zwojem papirusu; Erato – muza poezji miłosnej, przedstawiano ją z kitarą; Euterpe – muza poezji lirycznej, gra na flecie, przedstawiano ją z aulosem; Melpomena – muza tragedii i śpiewu, przedstawiano ją z maską tragiczną; Polihymnia – muza pieśni, poezji chóralnej, pantomimy, przedstawiano ją zawsze głęboko zamyśloną, bez atrybutu; Talia – muza komedii, przedstawiano ją z maską komiczną; Terpsychora – muza tańca, przedstawiano ją z lirą i plektronem; Urania – muza astronomii i geometrii, przedstawiano ją z cyrklem i kulą nieba (gwiazdny globus).

-Jakie towarzyszą im emocje i dlaczego?

- Jakie znaczenie ma w ich życiu film?

- Czy dziś film pełni podobne funkcje, wywołuje u widzów podobne reakcje?

- Po co nam kino?

- Jakim pomysłem na spędzanie czasu wolnego jest kino w dobie rozlicznych rozrywek proponowanych przez kulturę masową?

(Pytania odnoszące się do wybranych fragmentów filmu pozwolą na określenie miejsca kina w małej, sycylijskiej społeczności, która jest sportretowana w filmie oraz na nazwanie emocji, które były udziałem widzów. Odpowiedzi powinny odnosić się do rangi kina jako ważnego miejsca rozrywki i ucieczki od codzienności dla bohaterów filmu w latach 40. XX w. Końcowy fragment dyskusji powinien zaś być nakierowany na problem celowości istnienia kina w życiu człowieka – do czego jest potrzebne, jakie potrzeby zaspokaja, co dzięki niemu zyskuje człowiek.)

Pojawiające się podczas rozmowy odpowiedzi zapisz jako wnioski na arkuszu papieru (listę tę można jeszcze rozwijać, gdyż film we współczesnym świecie, choć kojarzony głównie ze sztuką i rozrywką, ma jednak bardzo szerokie zastosowanie).

4. Poproś uczennice, uczniów, aby w parach zastanowili się nad zaletami i wadami dzisiejszego kina i wpisali je do tabeli (załącznik 1).

ZALETY KINA	WADY KINA	?
Np.: - możliwość obejrzenia premier filmowych - doskonała jakość obrazu i nagłośnienia - atmosfera	Np.: - drogie bilety - reklamy - głośne rozmowy widzów	

5. Rozdaj tekst (załącznik nr 2) – (młodszym dzieciom (klasy 4-5) – przeczytaj i opowiedz). Poproś, aby w trakcie czytania czy słuchania wypełnili trzecią część tabeli „?” – są to zachowania bądź cechy, z którymi dzieci miały problemy z jednoznaczną oceną jako wady bądź zalety. Wspólnie omawiają te wątpliwości i starają się ustalić, z czego wynikają różnice w ich odbiorze oraz ustalają i zaznaczają za pomocą "+" i "-", które z nich są do zaakceptowania, a których nie powinno się stosować.

ZALETY KINA	WADY KINA	?
Np. – możliwość obejrzenia premier filmowych – doskonała jakość obrazu, dobre nagłośnienie – atmosfera	Np. – drogie bilety – reklamy – głośne rozmowy widzów	Np. – jedzenie przekąsek typu popcorn – używanie telefonu

6. Na zakończenie odtwórz fragment filmu Jaś Fasola w kinie.
<https://www.youtube.com/watch?v=YPL4zrwbGh8>
7. Uczennice, uczniowie komentują zachowanie bohatera oraz, pracując w grupach, układają i zapisują 5 zasad prawdziwego kinomana. Następnie wspólnie redagują Savoir-vivre kinomana. Wyniki pracy umieść w widocznym miejscu. Przed pójściem do kina przypomnij, co ustalili, a po powrocie z kina porozmawiaj, czy udało im się zachowywać zgodnie z ustalonymi przez nich zasadami.

ZALETY KINA	WADY KINA	?

Warto czy nie warto chodzić do kina?

Chodzenie do kina to dziś bardzo popularny sposób na spędzenie wolnego czasu. (...) Może to o wielkość sal chodzi, ale rzadko zdarza się, by sala kinowa była wypełniona do ostatniego miejsca – kiedyś idąc na wyjątkowo popularny film trzeba było kupić bilet już kilka dni wcześniej. Wychodzi więc na to, że zainteresowanie jest, ale już nie tak duże. (...) Warto jeszcze chodzić do kina? Czy wielosalowe multiplexy to dobre miejsce na obejrzenie najnowszej produkcji z ulubionym aktorem czy też aktorką?

Argumenty za

W Internecie można znaleźć setki wątków na ogólnodostępnych forach na temat tego, czy instytucja kina jest jeszcze potrzebna (...). My spróbujemy ocenić (w miarę obiektywnie) zalety i wady odwiedzania miejskich kin. Do bezdyskusyjnych plusów tych instytucji – bierzemy pod uwagę także multiplexy – należą:

- zaawansowane technicznie nagłośnienie oraz cyfrowa jakość obrazu (nawet mniejsze kina posiadają dziś projektory cyfrowe),
- możliwość obejrzenia najnowszych produkcji filmowych (multiplexy stawiają przede wszystkim na popularne tytuły z wytwórni Hollywood, a mniejsze placówki dostarczają swoim klientom bardziej lokalne i ambitne kaski),
- wygoda oglądania (duży ekran oraz specjalne, kinowe fotele),
- możliwość spotkania z przyjaciółmi, miłego spędzenia czasu,
- okazjonalne wydarzenia (np. maratony filmowe, przeglądy filmowe, transmisje meczów oraz koncertów itd.),
- wiele promocji, a często możliwość otrzymania nagrody (wystarczy kupić bilet i zarejestrować go w jakimś konkursie).

Argumenty przeciw

Kino to jednak nie raj na ziemi i dla niektórych wizyta w nim może wiązać się z niezbyt miłymi wspomnieniami. Teoretycznie do kina idzie się przecież na wybrany film, jednak niektórzy zdają się nie rozumieć kultury wspólnego seansu. Płacąc za bilet potrafią uprzykrzać innym te 2-3 godziny spędzone na sali kinowej, dlatego rozumiemy obiekcje niektórych osób, a jest ich kilka:

- jedzenie i picie na sali (nie żeby kino miało zamienić się w teatr, ale szeleszczenie i siorbanie podczas filmu mogą zepsuć odbiór osobom siedzącym wokół, no i popsuć klimat scen rozgrywanych na ekranie),
- horrendalnie drogie przekąski (sprzedaż popcornu i innych przekąsek to dla kina główne źródło dochodów, jednak wątpliwej jakości jedzenie, które kosztuje więcej niż sam bilet to już lekka przesada; tutaj nawet butelka zwykłej wody potrafi kosztować więcej niż cola w sklepie spożywczym),
- drogie bilety (nic i tak nie pobije cen przekąsek, chociaż wyjście rodzinne do kina może skończyć się naprawdę sporym rachunkiem),
- ilość reklam (oczywiście z czegoś kino musi się utrzymywać, ale klient nigdy nie wie dokładnie, o której faktycznie zacznie się seans),
- większość produkcji, które trafiają do kina można tego samego dnia znaleźć w Internecie (zazwyczaj są tam umieszczone nielegalnie),
- brak klimatu tajemniczości (magia kina to obecnie technologia 3D i tacka słonych nachosów z sosem serowym lub salsą).

(Źródło: <http://kochamteatr.pl/warto-czy-nie-warto-chodzic-do-kina/>)

